

Nové Bratrské Listy

*Ale vám, kdo se bojíte mého jména, vzejde slunce
spravedlnosti se zdravím na paprscích.*

(Malachiáš 3,20)

Z obsahu:

Kázání - Slyš, Sióne

Bratrský výklad modlitby Páně 1

Zprávy z UF - hurikán na Jamajce

Sto let sborového domu v Ž. Brodě

Zprávy ze sborů (Potštejn, Rovensko,

Ž. Brod, Jablonec)

obsah

kázání	
Slyš, Sióne (<i>P. Firbas</i>)	87
biblické a teologické studie	
Výklad modlitby Páně (<i>Lukáš Pražský</i>)	90
dějiny	
Bratrský biskup Jan Efraim (<i>J. Halama</i>)	98
unitas fratrum	
Jamajka - hurikán Melissa (red)	99
Nová práce ochranné diakonie (z <i>Herrnhuter Bote</i>)	100
náš seniorát	
Potštejn - výlet do Herrnhutu (<i>J. Nejmanová a H. Hájková</i>)	101
Jablonec n. N. - adventní hvězda (<i>D. Oupická</i>)	103
Železný Brod - zprávy (<i>J. Hrudka</i>)	
Sto let sborového domu (<i>J. Uhlířová-Polmová</i>)	105
Rovensko - cesta smířování (<i>mj</i>)	107
B. Hrabal podruhé (<i>mj</i>)	109
zprávy	
Kunvald - domek na sboru	111
Knihupectví Kalich - změna	

Nové Bratrské Listy

27. ročník (2025)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR

při ČCE v Praze

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

mail redakce: henry.halama@gmail.com

Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

*Milé čtenářky, milí čtenáři,
uzavíráme adventním číslem letošní
ročník časopisu a na jeho obálce stojí
prorocký poslední kniha Starého záko-
na: „Vám, kdo se bojíte mého jména, vze-
jde slunce spravedlnosti se zdravím na
paprscích.“*

*Musím říci, že mě toto slovo Hesel
na letošní prosinec při přípravě časopi-
su hodně potěšilo. Stejně jako adventní
kázání, které přinášíme, obrací naši
pozornost od všech smutných, tragic-
kých skutečností, které nás obklopují, ke
skutečnosti mnohem skutečnější a moc-
nější.*

*Ne, že bychom byli imunní vůči zlobě,
bolesti, že bychom neplakali nebo nebo se
nerozčilovali, ale když zjišťujeme, že to
sami nepřekonáme, natož abychom dali
věci do pořádku, máme se kam obrátit
pro pomoc a ochranu. To ukazuje třeba
příspěvek z Rovenska.*

*Vedle zpráv hroživých (jako ta z
Jamajky) i potěšujících (z Potštejna či z
Železného Brodu) je tu znovu připome-
nutí, že nade všemi našimi zápasy a trá-
peními může vládnout zvěst o radosti,
která platí vždycky, jen si ji musíme uvě-
domovat a nezakrámovat si ji starostmi
o věci, které budou za týden či za měsíc
nenávratně minulostí.*

*Přeji vám všem požehnaný a radost-
ný čas svátků příchodu Mesiáše, světla,
které žádné tmy nemohou pohltit.*

Srdečně váš

Jindřich Halama

**Děkujeme za podporu pro náš časopis.
Číslo účtu 2900700247/2010**

kázání

Slyš, Sióne

Jak líbezná je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Siónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“

(Iz 52,7)

Slyš, Sióne, tvůj Bůh kraluje. Úplně prvním adresátům těchto prorockých slov muselo, sestry a bratři, to, co zde slyšeli, připadat jako slovo z jiného světa, a tak trochu jako výkřik někoho, kdo vůbec nevnímá skutečnou realitu. Za prvé už to oslovení, Sióne, a za druhé ovšem také to, když jim prorok vzkazuje, že jejich Bůh kraluje. Vždyť oni přece právě teď zažívají a mají před očima pravý opak. Jsou už pěkně dlouhou dobu někde v babylonském zajetí a ze všech stran slyší něco docela jiného: Kraluje babylonský král a jeho božstvo Marduk. Ten váš Hospodin už dávno odešel do propadliště dějin a svou roli v tomto světě jednou provždy dohrál. Vždyť jeho chrám už mnoho let nestojí a z jeho města jsou rozvaliny. Tak se s tím konečně smiřte a zařídte si život podle toho. Věřit v takové situaci, že Hospodin přesto kraluje, to vůbec není jen tak.

Hrstky judských přesídlenců sedí někde u babylonských řek Eufratu a Tigridu a na Sión opravdu už jenom vzpomínají. Je sice krásné, že ve svých žalmových písničkách zpívají: Nikdy na Sión nezapomeneme, ale ono to „nezapomeneme“ prostě nestačí na výhled do budoucnosti, o který by bylo možné se i v časech všelijakého úhoru a nejistoty pevně opřít. Dodnes si ve své víře uvědomujeme jako prostou pravdu, že je sice pěkné připomínat si to, co bylo, ale že Boží slovo je tu proto, aby hovořilo především do toho, co je a co očekáváme. A jak je to s tím Siónem? Sión je jeruzalémská hora, na které stál Hospodinův chrám. Je to místo, které je ve víře a vyznání Izraele spojeno se slibem Hospodinovy blízkosti a přítomnosti. Takový slib dal Hospodin už králi Davidovi a králi Šalomounovi. Jenže tento siónský chrám je teď v troskách. Spolu s ním jako by přestala platit i všechna Boží zaslíbení a zbývala jen hezká minulost.

Ale teď to prorok tím oslovením postaví do naprosto nových souvislostí. Hloučky, které už v Babylóně nedovedou uchopit ve víře svou budoucnost, oslovuje: Slyš, Sióne! Už tohle „slyš“ je v Bibli vždycky nadějná a ukazuje k tomu nejpodstatnějšímu. Slyš, nastraž svoje uši ještě jiným směrem než k tomu, co k tobě ze všech stran doléhá. Naslouchej hlasu svých proroků. Obrát' teď svůj zřetel k Hospodinu. Neber vážně, že už do toho nemá co říci. Znovu se v tom pravém slova smyslu před Hospodinem ztiš a čekej na něj. Proto přece i my chodíme na bohoslužby, abychom naslouchali ještě jinému hlasu, než řečem, které slyšíme okolo sebe a kterým často dopřáváme víc sluchu, než Pánu Bohu. Ale pak přichází to samotné oslovení „Sió-

ne“, a najednou to slovo začíná mít docela jiný význam. Je jasné, že se tu prorok neobrací k nějaké vzdálené troskami poseté chrámové hoře, ale že se obrací k živým lidem, kteří žijí tady a teď. Vy sami jste teď, v tuto chvíli, tím Siónem! Sión už tu není hora, ale je to živé společenství, kterému Hospodin navzdory všemu zaslubuje svou přítomnost... Však to zpíváme také v mnoha adventních písních: Sióne, prozpěvuj.

Živí lidé mají prozpěvovat Pánu. Církev má zpívat Pánu, a to v každé situaci. Vy sami jste tím Siónem: Vy, kteří si s mnohým teď nevíte rady, vy, kteří ve své křehké víře tak snadno podléháte skepsi a beznaději, vy, kteří ze žhavé přítomné naděje a potěšení Božího slova dovedete někdy tak snadno udělat už jen vzpomínku na něco minulého a pak řešíte svoje přítomné problémy a otázky, jako by Boha nebylo... Vy jste tím Siónem.

Tak si to znovu oslabikujte.

Stále jde o přítomné společenství Božího lidu, které tu stále je a které si i v té momentálně mizerné situaci má především uvědomit samo sebe, čím je a čím zůstává. A jaká naděje se z jeho života neztratila. To je užitečné připomínat si i v dnešní době, kdy stojíme se svou vírou v církvi i v jednotlivých sborech na jisté křižovatce a ptáme se, jak dál. Mnohé maličké sbory si víc a víc začínají klást otázku: Bude nějaké dál? Co když to neutáhneme, co když na to nebudeme mít? Je vždycky dobré si uvědomit a připomenout, v čem a v kom spočívá naše identita víry, a s tím i naše nejvlastnější zakotvení. Na kom a na čem skutečně záleží.

Uvědomit si, čím jsme a proč tu jsme. Vy sami jste tím Siónem, uprostřed kterého chce Pán Bůh znovu uvádět ve známost svou dobrou vládu. Jste a zůstáváte jako ta jeruzalémská hora znamením jeho přítomnosti, a to i ve světě, který Pána Boha už odepsal, pohřbil, nepočítá s ním... Odsunul ho do minulosti jako něco, bez čeho se obejde. Vy s ním počítejte a ničím se od toho nenechte odvést a odradit. Jde tu o jednotlivce i o celé společenství. Postav svůj život poctivě před Hospodina. Vyznávej také, že sis mnohou mizérií a bídou zavinil sám svou nevěrohodností. Tím, že jsi fakticky s Pánem Bohem ve svém každodenním životě nepočítal a nepočítáš. Ale on se přesto z tvého života nestahuje, on je ti stále přítomný, on tě stále provází, on tě tu stále chce mít jako svého. On je i s tím naším společenstvím a nepřestává je doprovázet. A tak se nechme i my zase znovu povzbudit a s novou důvěrou zahrnujme Boží věrnost a jeho zaslíbení do svého života – jako něco, co i nám může otvírat nové pohledy, dát novou duchovní vzpruhu a taky znovu připomenout naši vlastní odpovědnost i za to, uprostřed čeho žijeme.

Najednou se prorokovým slovem stává z těch hloučků, které už namnoze ztrácejí svou vlastní řeč, zase Boží lid, společenství lidí Pánem Bohem zastavených a povoláných. Ty jsi tím Siónem a nezáleží na tom, jestli se scházíš ve velikém chrámu nebo v malé modlitebně. A dokonce vůbec nezáleží na tom, jestli druzí budou brát tvou víru vážně a jestli budou vážně brát tvou církev. A dokonce nehraje žádnou roli ani to, že naprostá většina lidí kolem tebe ve tvého Boha nevěří.

Když Židé končí své bohoslužby a rozcházejí se do svých domovů a do všedního týdne, tak prosí: Učiň, Pane, aby se v nás naplnila slova Písma: Tvůj Bůh kraluje... Učiň, Pane Bože, aby i v nás, v našem životě a v našem sboru byla patrná tvá dobrá vláda, i když je zatím skrytá a není všem zřejmá... Za toto i my můžeme a máme prosit. Tam to vždycky musí začínat. U mne a u tebe, u našich třeba nepatrných a v některých případech i docela zdecimovaných společenství, která někdy už ani sama nemají velké mínění o své budoucnosti. I za ně prosme, aby je tato adventní naděje Boží přítomnosti zase duchovně napřimovala a dávala jim odvahu něco dělat pro budoucnost, vidět ji s odvahou. Tvůj Bůh kraluje a chce kralovat v tobě, skrze tebe.

Jak jinak máme dosvědčovat, že se Pán Bůh z tohoto světa nestáhl a že to, k čemu nás v životě vede, má budoucnost. Jak jinak, než že budeme především prosit za to, aby se ta dobrá Boží přítomnost projevovala také v našich osobních životech, v tom, jak jednáme s druhými. I v tom, že si pak lidé budou do našich společenství přicházet pro skutečnou naději, která nebude moralizovat, ale pomůže jim orientovat se a neztratit se v této nesnadné a náročné době. O to jde, aby to zaslíbení, že tvůj Bůh kraluje, vstupovalo vždycky nově do našeho života, do našeho sboru, do naší církve, i do našeho okolí. Zaslíbení, že on zůstává Pánem nad vším chaotickým, čím můžeme procházet sami, v rodinách, v církvi, ve společnosti. Bůh je přítomen, i když se to třeba tak nejeví. V tom je to prorocké slovo jedinečné. Že nás vždycky, v každé situaci vrací k tomu pevnému základu, který je v Bohu. A že nám zároveň adresně připomíná: Vždyť ty sám, vy sami jste tím Siómem, ze kterého má jako adventní světlo vycházet tato naděje, že to Pán Bůh s námi nevzdal a že k nám nepřestává být milostivý.

Ó jak krásné na horách nohy toho, ježto potěšené věci zvěstuje a ohlašuje pokoj. Ne pokoj ledajaký, ale ten pokoj Boží. Pokoj Boží, který nevede k tomu, že chci mít od všeho pokoj a klid. Někdy i v církvi bychom byli nejraději, kdyby nás nikdo moc neotravoval a nekladl nám šfouravé a nepříjemné otázky. O takový pokoj však nejde. Jde o pokoj, který směřuje k dobrému řádu všech věcí a vztahů, a také k nápravě toho, co sami kazíme. Pro jeho závan a inspiraci si choďme ke slovu Božímu, pro ten si choďme jako lační a žízniví ke stolu Páně. Ó jak krásné nohy toho, který tento pokoj ohlašuje... Schválně tu cituji z přesnějšího Kralického překladu. Krásné jsou nohy, které tento pokoj ohlašují, za takovými stojí za to se ohlédnout, takovým stojí zato věnovat pozornost. Ten obraz nás odkazuje k tomu, že bychom si měli nohy ubíhat s tou potěšující adventní zvěstí, že se Bůh nevzdálil z našeho světa, že s námi solidárně nese naše problémy. A i když nás soudí a někdy v našem životě i nechává shořet věci, na které se bláhově a falešně spoléháme, že je to nakonec k našemu dobrému a k našemu duchovnímu užítku. Vždyť to, že Bůh je s námi, je stále to nejdůležitější a nejvlastnější, co máme z našich společenství předávat. A že i dnes jde o to, aby tu takové nohy, které s tím poběží životem, byly. Tvůj Bůh kraluje, a my k tomu smíme připojit také naše křesťanské vyznání: Kristus kraluje. Tvůj Bůh kraluje ne tak, jako

mnozí mocipáni, ale tak, že přichází jako král pokorný a tichý. Přichází k nám v tom, co do našeho života přináší tak jedinečně Ježíš, když nám říká: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem. Toho se držme, tomu se otvírejme, i když je jeho kralování všelijak skryté a nenápadné a někdy ho zkreslí i nevěrohodnost jeho vlastních vyznavačů. Jen si nenechme vzít a ničím zastřít tu adventní naději, že Bůh takto ježíšovsky i do našeho života skutečně přichází, že v něm takto chce jednat a takto i z nás tvořit svoje lidi na této zemi. Amen.

MODLITBA

Pane Bože, prosíme, učiň, aby se v nás z tvé milosti naplnila slova, která jsme slyšeli: Tvůj Bůh kraluje. Amen.

(Petr Firbas, sbírka kázání 2018)

biblické a teologické studie

Před více než 40 lety napsal do časopisu Jednota bratrská bratr kazatel Adolf Vacovský článek o modlitbě ve staré Jednotě (JB 1984, str. 5-7). Vedle mnoha dalších věcí v něm zmínil i skutečnost, že Bratři vydali dvakrát výklad na modlitbu Páně. Oba výklady byly skoro jistě z pera Bratra Lukáše, první v knížce Naučení pravé modlitby, vydané v Litomyšli roku 1512, druhé, obšírnější vydání potom o osm let později tamtéž, 1520 v Litomyšli, v knížce nazvané Výklad na modlitbu Páně. Z tohoto druhého díla jsme se rozhodli otisknout část, samotný výklad Otčenáše, protože pokud víme, nebyl v posledních 500 letech vydán znovu.

Začínáme dnes předmluvou k modlitbě Páně a v průběhu nadcházejícího roku bychom měli přinést celý výklad ve čtyřech částech. Není to četba snadná, pravopis jsme přizpůsobili do určité míry modernímu, aby se četlo snáze, někde dáváme do hranatých závorek vysvětlení starých výrazů. Předpokládáme však, že naši čtenáři jsou schopni číst Kralickou bibli a není třeba vysvětlovat všechno, co není dnešní čeština.

Lukášův sloh je poměrně složitý, s množstvím dlouhých vět a nezvyklým slovosledem, jak brzy zjistíte. Myslíme však, že stojí za to dát si s textem trochu práce a zamyslet se nad Lukášovými výklady. Pro srovnání si lze vzít k ruce moderní výklad Otčenáše z pera profesora J. M. Lochmana (Kalich, 1993). Přejeme vám zajímavé zážitky z četby a doufáme i duchovní prospěch.

J. Halama

O čtvrté věci spisu tohoto, totiž o výkladu na Modlitbu Páně.

Při výkladu modlitby Páně nejprv položeno bude o důstojnosti její nade všechny jiné. Druhé položeno bude, co v sobě zavírá, kolikeru věc, třetí, výklad jedné každé věci.

O první věci, totiž o důstojnosti modlitby této znamenáno buď, že modlitba tato převyšuje všechny modlitby. A to strany těchto sedmi věcí: Nejprv strany toho, z něhož původ má a jenž ji vydal. Druhé, strany milosti v níž ji vydal. Třetí, strany potřebnosti. Čtvrté, strany užitečnosti. Páté, strany krátkosti. Šesté, strany obecnosti. Sedmé, strany zavřenosti v sobě všechny modlitby Pisem svatých.

A že tato modlitba nejdůstojnější jest, strany nejprv toho, z něhož původ má a jenž jest ji vydal. Důvod, neb ten, jenž ji vydal, jest nejdůstojnější a nejvyšší, nad anděly i nad lidi (Žd 1,4). Jakož Apoštol k židům dovodí: *Anděl ku panně dí. Ten bude veliký a syn nejvyššího slouti bude* (L 1,32). A svatý Jan: *Ktož sesvrchku jest, nade všechny jest* (J 3,31). A strany té modlitby tato jest nejvýbornější, neb od nejvýbornějšího Mistra původ má, jenž o sobě dí: *A nerodte mistři slouti, neb jediný jest mistr váš Kristus* (Mt 23,8), jenž tu modlitbu vydal a učil všechny učedlníky se jí modliti, řka: *Takto vy se budete modliti* (Mt 6,9). Protož kdožkoli pomina tuto modlitbu, jiné své stroj, ten se mistrem nad Krista postavuje a tudy i nazývá.

A strany té modlitba tato jest nejpříjemnější Bohu Otci, neb on ji mluvil skrze ústa Syna svého. Dí apoštol: *Nejposléze mluvil nám v Synu svém* (Žd 1,1). A sám dí: *Neb já sám od sebe nemluvil sem, ale jenž mě poslal, Otec, jakož mi přikázání dal, co bych praviti měl a co mluvit. A vím, že přikázání jeho věčný život jest. Protož které věci já mluvím, jakož mi přikázal Otec, tak mluvím* (J 12,49-50). A tak Otec oblíbeně slova svá skrze ústa Syna svého nejradši slyší. Neb dí: *Řeč, kterou si mi dal, dal sem jim* (J 17,14). Já vím, že ty mne vždy slyšíš (J 11,42).

První list předmluvy v tisku z r. 1520

Druhé, nejdůstojnější jest strany milosti, v níž ji vydal. A to strany dvojí. Jedno strany jeho samého, nejmilejšího Otci a milosti a pravdy plného. O němž Otec dí: *Tento jest Syn můj nejmilejší, v němž mi se dobře zalíbilo* (totiž vše, a v tom i modlitba tato, Mt 3,17). A opět: *Tento jest Syn můj milý, jeho poslouchajte* (Mt 17,5). Jakož rozkázal, modlete se. A svatý Jan: *Viděli sme jeho jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy* (J 1,14). A tak modlitba ta strany té jest v veliké milosti u Boha Otce, poněvadž posla od milosti plného jednorozeného Syna Otci nebeskému nejmilejšího, který stojí před tváří Boží.

Druhé strany počátku modlitby, že se od milosti počíná otcovské. Ale jiné modlitby, v Písmě starém položené, počínaly se od bázně, v nichž Bůh Pánem se nazývá, velikým, mocným a hrozným. Podle toho: *Veliký Bůh a veliká moc jeho* (Ž 147,5). A opět: *Nebo Bůh veliký jest Pán a Král veliký nade všechny bohy* (Ž 95,3). A o jménu jeho dí David: *Svaté a hrozné jméno jeho* (Ž 111,9).

Ale tuto od milosti se počíná otcovské, kterou ukazuje synům svým, aby otcem jich byl a oni synové jeho, naplniv to, co řekl byl v zaslíbení: *A budu jim za otce a oni mi za syny a za dcery, dí Pán všemohoucí* (2K 6,18). A svatý Jan: *Vizte, kterakou lásku dal nám Bůh, bychom synové jeho slouli i byli* (1J 3,1). A v tom modlitbu u veliké milosti a doufání k uslyšení postavil. Neb ony první modlitby od sluh z sebe a od sebe nehodných pocházely, ale tato od těch, o nichž dí svatý Jan: *Jenž nás zamiloval a obmyl nás ve krvi své* (Zj 1,5). A svatý Pavel: *Vzácné nás učinil v milém Synu svém* (Ef 1,5). A ač ony staré Bůh slyšel, však ne pro ně, ale pro sebe samého z milosti v budoucím tehdy zasloužení Syna Božího. Ale tyto v přítomném Synu svém tváří své, v jeho zasloužení, ve jménu jeho.

O třetí věci, totiž že nejdůstojnější jest strany potřeby. Neb žádná modlitba nebývala, aby se v ní zavíraly všechny potřeby k spasení, jakož se dovede, když výklad se položí.

O čtvrté věci, totiž strany užitečnosti, tato modlitba nejdůstojnější jest. Neb užitek modlitby tento jest, že modle se jí se všemi věrnými užitku hojného v uslyšení spolu s nimi dochází, v naplnění slibů Božích, ješto toho žádné jiné modlitby nečiní. Neb dí: *Beze mne nemůžete nic učiniti* (J 15,5). A nemá rozumíno býti, by užitek modlitby této byl složen v formě slov a v říkání samém, ale v pravdě její. O níž dí: *Řeč tvá pravda jest* (J 17,17). A *živá jest řeč Boží a mocná, pronikající jako meč na obě strany ostrý etc.* (Žd 4,12).

Protož dí Pán: *Ne každý, kdo mi dí Pane, Pane, ale kdož činí vůli Otce mého nebeského* (Mt 7,21). A modle se, říká v duchu a v pravdě Otce náš etc. Ani má rozumíno býti, by se neslušelo modliti krom říkání Otce náš. Neb jakož řečeno, samo ústní říkání není modlitba v duchu a v pravdě, ani opětování časté toho říkání. Než pravda v tom říkání potřebná jest pravou modlitbou, a ta jest k modlení vydána. A když tou pravdou, by pak i v jiné formě slov, kdo se modlil by, proto se jí modlí.

O páté věci, že nejdůstojnější jest strany krátkosti, totiž slov, ale šírokostí rozu-

mu zavřeného vši potřebnosti všech ke všemu spasení. Podle toho: *Slovo ukrácené učiní Pán na zemi* (Ř 9,28 – z latinského *verbum breuiatum* – ve významu stručný rozsudek, lidově krátký proces). A proto také, že nechce mnohému mluvení, jakož dí: *Modléce se, neroďte mnoho mluvit, jako pekelníci činí* (Mt 6,7). Ale aby pravda široká, rozkázaná k spasení byla rozjímána. Podle toho: *Široké jest rozkázání tvé* (Ž 119,96).

O šesté věci, totiž strany obecnosti nejdůstojnější jest. A ta obecnost jedna jest strany pravdy v modlitbě této. A druhá strany lidí. Strany pravdy tato modlitba obecná jest neb v ní se zavírá pravda víry obecné křesťanské k spasení. Tak že nic nemůž myšleno býti, zač by slušelo i mělo se modliti, by se v této modlitbě nezavíralo. Obecná také, že v ní složeny jsou modlitby všech, ne v formě slov, ale v pravdě. Důvod: Neb apoštolé, v Skutcích apoštolských psáno, že při postavení dvou k losu modléce se, neříkali Otčenáš. Avšak svými slovy mluvíce k Bohu, jenž zná všech srdce, aby osvětlil jméno své a ukázal z těch dvou, kdo by to místo měl přijíti, služebnosti k hledání království Božího a spravedlnosti jeho, z něhož vypadl Jidáš.

Tu modlili se dále i v té pravdě modlitby: *Buď vůle tvá, jako v nebi, i v zemi*. Neb los pustili k tomu, jenž jest u vůli Boží. Neb dí: *V rukou tvých losové moji* (Ž 31,16). A oni za to se modlili, aby skrze los ukázal svou vůli nebeskou na zemi. Těž svatý Pavel klekaje na kolena své k Otci Pána Jezukrista (Ef 3,14), jehožto otcovství na nebi i na zemi jmenuje se, modlil se, slov té modlitby, ani formy říkáje, ale pravdu slov mluvil.

Když prosil za osvěcené oči, co jiného žádal, než toho: *Osvěť se jméno tvé*. Těž když prosil za to, aby Kristus přebýval v srdcích jich, tolikéž, jako by řekl: *Přid království tvé*. Těž za pomoc a za posílení žádaje, co jiného než: *Chléb náš nadpodstatný dej nám dnes* [z latinského *transsubstantialis*]. A tak o jiných modlitbách.

Také obecná jest strany té, že jest způsobena k modlení jí neb skrze ni vši církvi svaté, i všem jednotám, i všem údom, tak aby nebyl, kdo by se mohl skrýti od horkosti její [před její naléhavostí]. A tak není jednoho, ale jednoty, není obzvláštnosti, ale obecnosti a společnosti všech, jenž jsou u víře, v lásce a v naději obcováním.

O sedmé věci a poslední, totiž o důstojnosti její strany zavřenosti v sobě všelikých modliteb v písmích svatých položených. A to rozumíno býti má strany pravdy modliteb všech, že se v ní zavírá a z ní se běře. Ale ne strany formy neb slov. Neb často se praví, že modlitba není Bohu příjemná, samo říkání ústní formou slov. Ale přitom duch žádostivý, pokorný v srdci žádostivém a v mysli pozdvížení ve jménu Kristovu k Bohu Otci v nebe, u vypravování potřeb nuzných k spasení, zavřených v modlitbě této, z nichž nemůž nižádný spomoci než Bůh.

Předložena slovy srdečnými i ústními v této formě neb jiné, jest modlitba Bohu příjemná, když se děje v duchu a v pravdě. A tak ač to slušné i možné jest, modlitbu činiti bez říkání Otče náš. Jakož důvod položen: však ne v jiné pravdě, ani k jinému, než k Bohu Otci, ani skrze jiného, než skrze Krista, ani v jiném jménu, než v jeho.

Ani v jiném orodování neb v přímluvě, než v jeho, přítomného tváři Boží v slitování v zasloužení svém.

Protože tu velmi hřeší, kdož svrchní formy slov toliko v říkání následuje, v mluvení častém a v mnohém, bez vážnosti ducha a bez pravdy tu složené, pravdy té nešetříce, než v šeptu a v říkání modlitbu skládající. A ti zákonickým duchem se modlé. Bůh zajisté pro sebe našeho říkání nepotřebuje, ale my, a pro nás říkání vydáno s pravdů zavřenů v něm. Neb Bůh patří na srdce modlitebníků, jaká v něm i z něho víra, láska i naděje, skrušení, ponížení i žádost, důvěrnost, sprostnost pocházela by. A on ví vše dřív než my, ano nad to, než my prosíme, čeho potřebujeme.

Protož když by byl k modlení čas prostranný [volný], a člověk by se i s jinými postavil před Pánem Bohem k modlení, nesluší pomíjeti tehdy modlitby Syna Božího. Ale své potřeby i bližních sluší znáti a je znamenati v modlitbě Páně. A vážně i nábožně pro svů mysl a paměť i vědomí slovy říkáje, postávati při každém. A žádostivě častým vzdycháním srdce pokorného bez povah zákonických sluší se modliti.

Také velmi hřeší nadto, kdož modlitby jiné, odpornej v pravdě modlitbě této, činí, neb ji směšuje s odpornými. A k tomu v jiném jménu, neb spolu s jiným jménem, než dáno lidem k uslyšení a k spomožení k spasení v zaslíbení, jako sú jména svatých nebo světic. Ani skrze samého Krista pravého na pravici Otce modlé se, ale skrze jiného neb jiné, zde neb v nebi. Ani skrze samo zasloužení v milosti a v pravdě, ale skrze zásluhy svatých neb světic, v nichž není složena plnost milosti k obcování jiných, ale k jich vlastnímu spasení a k odplatě. Ani z nich kdo bráti můž, jako z plnosti Krista. Neb o žádném není řečeno: *A z plnosti jeho vzali jsme my všichni milost za milost* (J 1), než o něm o samém, o němž se dí: *Viděli jsme jeho jakožto jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy*.

A nižádný nemá se tím zavoditi, že jsů staří, modlitby činice Bohu samému, prosili pro Abrahama, Izáka a Jáкова, aneb ve jménu jich. To sú oni u figuře činili tehdy, ješto pravda cesty Boží nebyla známa, jakož svědčí svatý Pavel, že všecky věci u figuře [jako předobraz] dály sú se jim (1K 10). U figuře zajisté Trojice svaté a víry, lásky i naděje, a u figuře zaslíbení a požehnání v Kristu modlících se. Ale když pravda přišla a naplněna, to, což figury, bylo pomínuto a což pravdy, zůstalo. I naplněno což pověděno: *A budeť Pán jeden a jméno jeho jedno* (Za 14), v kterémžto sluší se modliti. Ani tím překážku sobě činiti má, co se tkne místa zemského tělesného, tak aby věřil, že pro samo toliko místo k tomu oddané měli a zavázání byli lidé tu toliko a ne jinde se modliti.

Podobně jako žena Samaritánka ku Pánu řekla: *Otcové naši na této se hoře klaněli a v tom obětovali i modlili se. Ale vy, totiž židé, místo v Jeruzalémě pravíte, kdež sluší se klaněti, obětovati i modliti*. Dí k ní Ježíš: *Ženo, věř mi, že přichází hodina, kdyžto ani na této hoře, ani v Jeruzalémě klaněti se budete Otci* (J 4). I oznamuje Pán místo dvojje. Jedno duchovní a druhé zemské. O duchovním dí: *Ale přichází hodina, kdyžto praví ctitelé klaněti se budou ne obrazům a podobiznám, ale Otci v duchu, totiž*

víry, a v pravdě spravedlnosti z víry neb lásky. Nebo i Otec takových hledá, kteří by se mu klaněli v duchu a v pravdě. Neb Bůh duch jest a ti, jenž se mu klanějí, v duchu a v pravdě musejí se klaněti.

O místu obojím, totiž zemském i duchovním, mluvě, zemského jednoho v některé stránce světa, neb země, neb kraje, neb zvláštního, v městě, ve vsi, na horách, na poli neb na poušti neujišťuje. Dí: *Kdežkoli dva nebo tři, ovšem jich víc, seberou se ve jméno mé, totiž v duchu a v pravdě víry jména mého, jáť sem mezi nimi. A zač budou, svolíce se, prositi Otce ve jméno mé, stane se jim* (Mt 18). Neb ti jsú chrám Ducha svatého (1K 6), v nichž Bůh zaslíbil bydliti.

I vykládá to slovo „kdežkoli“ David a svatý Pavel. David dí: *Na všelikém místě panování jeho, chval, duše má, Pána* (Ž 103). A místo panování jeho jest víra a v ní věrní, nebo dům i chrám jeho jest. A svatý Pavel: *Chci, aby muži modlili se na všelikém místě, pozdvihující čistou rukú etc.* (1 Tm 2) A to kam? K pravdě chrámu a stanu, za oponu, kdež biskup všel Kristus jednu ve krvi své a přistojící jest tváři Boží.

A o tom dí David: *Pozdvihl jsem očí mých k tobě, jenž bydlíš v nebesích* (Ž 123). A ve jménu tvém pozdvihnu rukou mých (Ž 63). A opět: *Rozprostrl jsem ruce mé k tobě* (Ž 143). A opět: *Pán v chrámu svatém svém* (Ž 11). A v chrámu tvém všickni řkou slávu neb chválu (Ž 29). A opět: *A klaněti se budou k chrámu svatému tvému* (Ž 5). Protož z toho známo, že ti hřeší, jenž samého místa posvěceného aneb ustaveného hledají k modlení a tohoto místa zde i v nebi duchovního nedbají, ani těch v té pravdě, jimiž posvěcuje se místo zemské, aby v účastnosti též pravdy byli. Ale úfají v slovích lži, říkajíce *chrám* neb kostel neb zbor *Boží jest etc.* (Jr 7)

A nemá i to tajno býti, proč nyní modlitby odporné této Páně modlitbě v křesťanstvu povstaly, zákonem Božím zapověděné a rozmnožené příliš. Jimiž lid od Boha Otce i od Syna jeho, i od Ducha svatého, i od pravdy jeho rozchvátán, roztržen a jinam obrácen srdcem, k jiným modlitbám, aneb směšuje je spolu v hlasu s Božími, jako plevy s pšenicí. Ješto to zapovídá Pán, řka: *Co plevám do pšenice?* (Jr 23) A opět: *Však dosti vám bylo pastvu dobrou spásti, ale nadto ostatky pastvy nohama vašima potlačili jste* (Ez. 34). A když přechistú vodu pili byste, ostatní nohama vašima zkalili jste. A ovce mé těmi věcmi, kteréž potlačeny biechu [byly] nohama vašima, pasiechu [pásly] se, a kteréž nohy vaše zkalily, těmi se napájely.

Toho příčina nevidí se jiná býti, než ta, když lid zaveden od pravdy, totiž té a ne jiné, jenž se zavírá v obecné víře křesťanské [Apoštolském vyznání] a v této modlitbě pořádně. Z toho, jakož při víře zaveden od pravdy zřízeného spasení, tak zaveden i při modlitbě zřízené a pravé i při modlení. Nebo byť nyní víru pravů v pravdě zřízeného spasení znali, znali by i modlitbu v pravdě zřízené, v té a ne v jiné víře a v pravdě. A v duchu té víry postavení a posvěcení v té pravdě.

Jistě za tu pravdu ve všech svých potřebách učili by se modliti. Než ty, Pane Bože všemohúcí, smiluj se nad církví lidu svého a dej obnovení víry a pravdy její, a tudy modlitby v počtě a v pokloně tvé, v pravém a libém tobě náboženství, aby tudy

padlo mnohotvárné modloslužbení, marné náboženství i mylné naděje a falešné úfání. A pravda navracena byla pravé pocty Boží, pravého, duchovního v pravdě náboženství, i pravé naděje a doufání. Račiz učiniti to, Otče nebeský, skrze Syna tvého v Duchu svatém choti tvé, církvi svaté. Amen.

A tak již zavřítí sluší, že modlitba tato pro důstojnost svú nad to, než se můž vypraviti, má býti u velké vážnosti, v milosti, v počestnosti nade všechny jiné. Neb z úst věčné moudrosti posla a že nejvíc se líbí Otcí. On Syna svého hlas slyší a své jméno, i Syna svého obětované v ní přijímá. Sliby své prosících v tom jménu v paměti má a u víře a v pravdě přítomné modlícím se plní. A tak krátce převyšuje všechny modlitby, strany vydavatele svého, strany milosti, strany potřebnosti, strany užitečnosti, strany krátkosti, strany obecnosti i strany pravdy, v níž se všechny modlitby zavírají. Jíž

Ilustrace z knihy o modlitbě (L 22)

žádná rovna není, ani potřebnější. Tak aby vši církvi i každému údu ve všech potřebách v každý čas všudy trefiti se mohla, ktož by jí hodně užíval. A skrze žádnú jinú neučinil ani činí toliko dobrého, jako skrze ni.

A nepostačí žádný vychváliti ji. Protož každý věrný opustě modlitby nekřesťanské, zapověděné zákonem milosti a zákoničí mnohá mluvení, přidržiž se této modlitby důstojně a pravdy její a dosti na ní měj, věda, že jiné církev první neměla, než tu. A dobře, vzácně, libě a spasitelně se modlila. A toto se píše ne na to, aby se potupovaly modlitby, kteréž z této jako z studnice berou, kdež se pak koli v jaké částce nalézají, v žalmech, v chvalách neb v písničkách duchovních, bez bludů a odporných věcí víře. Neb ty mohou i mají státi v církvi. Než píše se o pravdě a o svodu i omylu při modlitbě etc.

Kolikerú věc zavírá v sobě modlitba Pána Jezukrista.

Aby při této modlitbě nejdůstojnější, neznajícím její pravdy potřebné, v ní složené, nějaká pomoc, ač nestatečná, mohla býti, ku poznání té pravdy, potřebné v ní složené, za níž se sluší modliti Otcí ve jménu jeho, vezme se k rozjímání ta předústojná modlitba z úst Syna Božího pošlá, k nížto, aby byla oznámena, ucedlníci příčinu k tomu dali. O níž píše svatý Lukáš řka:

I stalo se jest, když byl na jednom místě modle se, a když přestal, dí jeden z učedníků k němu: *Pane, nauč nás modliti se, jakož učil Jan učedníky své* (L 11). I vece jim: *Takto vy se budete modliti:*

Otče náš, jenž jsi v nebesích, Osveť se jméno tvé, Přid' království tvé, Buď vůle tvá jako v nebi i v zemi, Chléb náš vezdejší dej nám dnes, i odpusť nám naše viny, jako i my odpůstíme našim viníkům. I neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Amen. (Mt 6)

Tato řeč o modlitbě vypisuje dvojí věc. Nejprv předmluvu, druhé modlitbu. Předmluva zavírá příčinu danou k ní. A to nejprv příklad Pána Krista, modlícího se v jednom místě. Skrze kterýžto příklad vzbuzení se stalo k modlení učedníků. Ale že v to neumění vstoupilo, protož se k Mistru tomu utekli, o němž se dí: Skrze střeva milosrdenství Boha našeho, v nichžto navštívil nás vyšed s výsosti, aby posvítil těm, jenž v temnostech jsú a v stínu smrti sedí. Kterýžto jest světlo příšlé na svět a osvécující všelikého člověka. K němuž dí jeden z učedníků jeho: *Pane, nauč nás modliti se, jakož Jan učil učedníky své.*

Jan učil učedníky své tomu, což i sám činil. Postil se a často se modlival. A učedníky své, dokud jich k ženichovi nepřivedl, jsa přítel ženichů, slyšav hlas jeho a radovav se ihned v životě matky jeho, učil postu a modlitbě, aby došli ženicha tohoto také a slyšeti mohli, hotovi jsúce, hlas zvěstování a poselství jeho v těle. To se zdá nejblíže, že tomu učil a za to s posty modliti se a že jsú to učedníci Janovi činili. Důvod, neb zákoníci otázku učinili na Pána, řkouce: *Proč učedníci Janovi postí se častokrát a modlé se, též i [učedníci] zákoníků, ale tvoji jedí a pijí* (L 5). Jimžto on řekl: *Zdali můžete učiniti, aby synové ženichovi, dokud s nimi jest ženich, mohli se postiti.* Jako by řekl: učedníci Janovi proto se postí a modlé, nemajíce ženicha a žádající a způsobující se k příští jeho.

Jako i mnozí jiní činili jsú, z nichžto Anna byla, prorokyně (L 2), jenž očekávající ženicha do chrámu, neodcházela, slůžeci Pánu s posty a s modlitbami ve dne i v noci. Ale o odjetí ženicha a z té příčiny o postu učedníků dí: *Ale přijdou dnové, když bude od nich odjat ženich, tehdy se budou postiti v těch dnech* (L 5). I nechtěl Pán toho smíšení rúcha vetchého s novým a vína nového s sudy starými směšovati, pro větší roztržku roucha a zkázu sudů. Protož neučil učedníků tak jako Jan učil, postu a modlitbě za budoucí příští ženicha, ale učil za přítomného ženicha, Syna Božího, poznání, účastnosti dojití etc.

Protož poopustiv posty učedníků Janových, jenž sú jim potřební byli, a nadto zákoníků, jenž pokrytí a Bohu nelíbi byli, k modlitbě se obrátil. A posty poodložil do odjetí přítomnosti své putování svého, pravě, že ti, kteříž Krista uvěří po jeho vstúpení toliko býti přítomna osobně v člověčenství v nebi, čekající jeho k soudu a chvátající k příští jeho a bdíce na modlitbách, budou se postiti v těch dnech pro očekávání ženicha.

A obracuje se k modlitbě, aby žádost jich naplnil, ráčil ústa svá otevřítí a jim říci:

Takto vy, moji učedníci a ne Janovi, budete se modlití a modléce se říkati: Otče náš, jenž jsi etc. To až potud o předmluvě.

Druhou věc zavírá řeč ta, modlitbu Páně a v ní učení. Modlitba pak Páně má v sobě trojí věc potřebnou. Jednu, předmluvu potřebnou. Druhou prosby. Třetí konec modlitby. Předmluva se pokládá, kdež se dí, Otče náš, jenž jsi v nebesích. Prosby, když dí Osvěť se jméno tvé, až do konce. Konec, když dí Amen.

dějiny

425 let od úmrtí bratrského biskupa Jana Efraima

Zatímco o úmrtích bratrských kněží nám poskytuje dost obšírné informace bratrské Nekrologium, kniha úmrtí, o jejich narození většinou víme pramálo, přinejmenším do poloviny 16. století. To platí i o bratru Janu Efraimovi (či Efreimovi, jak jej piší bratrské zdroje). Z nepřímých informací se dá usuzovat, že se narodil právě v polovině století, tedy okolo roku 1550. Byl zřejmě vychováván v prostředí Jednoty, protože jako „mládenec“, tedy mladý adept budoucího kněžství, byl vyslán na studia do Heidelbergu. Bližší podrobnosti o tom také neznáme.

Přesně známe až to, že v roce 1572 byl bratr Efraim ve Slavkově ordinován na bratrského kněze. Jako mladý kněz dostal na starost sbor v Meziříčí (dnes Valašském), kde působil až do roku 1584. V onom roce byl zvolen do úzké rady (což tehdy bylo zpravidla dvanáctičlenné gremium) a poslán do Tuchoměřic, odkud se sloužilo i členům Jednoty v Praze (která byla Jednotě od počátku nepřátelská).

O pět let později, roku 1594, byl bratr Efraim zvolen biskupem Jednoty a jakmile to okolnosti dovolily, přestěhoval se do Mladé Boleslavi. To bylo v roce 1596, rok poté, co se Boleslav stala královským městem (předtím několik let patřila zuřivému katolíku Jiřímu z Lobkovic). Bratrský biskup tedy mohl znovu sídlit Na Karmeli, ale dlouho si toho bratr Efraim neužil, protože na podzim roku 1600 zemřel.

Bratrské Nekrologium uvádí: „V neděli 21. po Svaté Trojici (tedy 22. října) ... umřel v Praze, kamž z Boleslavě na lékařství byl jel, však mrtvý odtud přivezen domů a tu pochován (v Boleslavi v hrobě B. Jana Augusty). Byl muž pobožný i učený a velice k lidem všelikého stavu přívětivý a pravý otcovský.“

Důležité je rovněž poznamenat, že Bratr Efraim patřil ke skupině Bratří, kteří pracovali na překladu Starého zákona Kralickou bible. Žádné další podrobnosti nejsou známy, ale bereme-li do ruky Kralickou, můžeme si uvědomit, že je v ní vložen nemalý kus práce Bratra Jana Efraima.

(jhr)

unitas fratrurn

Jamajka - hurikán Melissa

Zatímco jsme připravovali k tisku třetí číslo NBL, prošel karibskou oblastí hurikán Melissa, který byl sledován médii a pravidelně se objevoval ve zprávách. Přinášíme teď details, které ve zprávách nebyly. Týkají se sborů Unitas fratrurn na Jamajce.

Hurikán prošel nad Jamajkou 28. října, právě když u nás byl svátek. Ze zpráv víme, jaké škody způsobil vítr, déšť a následně sesuvy půdy. Šlo především o střední a západní část Jamajky, kde sídlí 36 sborů Jednoty. Všechny utrpěly citelné škody, některé byly zcela zničeny.

Vedle ztrát na majetku, obydlích a církevních budovách jsou i ztráty na životech. Mnoho rodin se nemá kam vrátit a střechu nad hlavou jim poskytují nouzové ubytovny. Jakýsi symbolem zkázy se stal jeden z nejstarších sborů, Springfield Moravian, jehož kostel vidíte na obrázcích. Část zdi a hromada sutí.

Kostely či sborové budovy, které nebyly tak bytelné, prostě zmizely s povrchu země. To platí o sborech Carmel, Salem a Westmoreland, stejně jako Faith Moravian, které hurikán srovnal se zemí. Sbor Beaufort musel opravovat budovu po minulém hurikánu, sotva opravy dokončil, může začít znovu od začátku. Mnoho dalších sborů, mezi nimi Lacovia, Dober, Middle Quarters, New Fulneck, Carisbrook, mělo to „štěstí“, že přišly „jenom“ o střechy. Vedle sborových domů byly poničeny fary, školy, komunitní centra a další zařízení.

Dnes, šest týdnů po neštěstí, se usilovně pracuje na obnově komunikací a zdrojích pitné vody, které byl zčásti zničeny a oblast je nutno zásobovat provizorními opatřeními. Církev poskytuje vedle materiální pomoci i pastorační a psychologickou pomoc a shromažďuje postupně evidenci celkových škod.

Britská provincie vyhlásila program na pomoc Jamajce, který lze najít na stránkách Britské provincie: www.moravian.org.uk/hurricane-melissa-appeal.

(red)

Ekumenická spolupráce Ochranovské Diakonie

V malé obci Schlegel, kousek za hranicemi, asi 5 km severně od Žitavy, je přes 50 let ústav pro lidi s duševním postižením, založený řeholnicemi z Marienthalu, z cisterciáckého řádu. Pojmenován byl „Dvůr otce Kolbeho“, po Maxmilianu Kolbem, knězi, který za světové války skrýval uprchlíky před nacisty a spolupracoval s odbojem, dokud nebyl zatčen a odvezen do Osvětimi, kde zemřel.

Na pozemcích patřících klášteru byl ústav založen v roce 1978 a řád jej provozoval až doposud, jak však se měnily podmínky a náročnost této práce, přesáhly nároky (na odbornost, vybavení aj., kdo se trochu orientujete v sociální práci, víte, že to je obecný jev) možnosti klášterního společenství. Po delším zvažování a jednání došlo k dohodě, že Diakonie Herrnhut si pronajme pozemek i se zařízením a převezme péči o klienty, budovy a dílny. Představená kláštera vyjádřila radost a vděčnost, že služba, která se momentálně týká 56 ubytovaných klientů, řady dalších, kteří přicházejí jenom přes den a dílny s 50 pracovními místy, bude pokračovat i v budoucnu.

Práce, které ústav nabízí, jsou zpracování dřeva (truhlářství), sestavování (kompletace) různých zařízení a zahradnické práce. Důležité je, že s celým zařízením přebírá Diakonie i personál, takže lidé nepřijdou o práci, na kterou jsou zvyklí a kvalifikováni.

Vzniká tak zajímavý ekumenický projekt, na pozemcích katolického řádu bude evangelická diakonie provozovat službu potřebným, katolický klášter předává svou práci do rukou evangelického díla. Je to výrazný projev ekumenické spolupráce, možná trošku vynucené okolnostmi, jak naznačuje konstatování: „V naší oblasti je jen málo křesťanů, proto je nutné, abychom v práci a ve službě potřebným ekumenicky spolupracovali.“ O odbornost ani o kvalitu práce ochranovské diakonie nemají řádové sestry obavy, seznámily se s prací některých diakonických zařízení a udělala na ně velký dojem. Slovy matky představené: „Když vidíme, s jakým respektem a citlivostí Diakonie s lidmi jedná, ubezpečuje nás to, že zde žije duch křesťanské lásky k bližním.“

(podle Herrnhuter Bote)

náš seniorát

Potštejn - sborový výlet do Ochranova

Ve dnech 11. a 12. 10. 2025 jsme podnikli sborový výlet do Ochranova - města, které bylo v roce 2024 spolu s dalšími významnými sídly UF zapsáno na seznam světového kulturního dědictví UNESCO, a od kterého odvozujeme rovněž pojmenování našich sborů.

Vyjeli jsme dvěma auty, jeden účastník z Prahy přijel autobusem a setkali jsme se až v Ochranově, celkem nás přicestovalo deset. Po ubytování se v hotelu Komenský následovala krátká procházka po Ochranově: kolem kostela k ústředí Evropské kontinentální provincie a parkem zpět k Diakonii, kde jsme se setkali se sestrou Elisou, která se nám potom po oba dny věnovala.

Hned na začátku je potřeba říci, že to nebyl obyčejný výlet, ale každou chvíli se nám dostávalo něco navíc. Po obědě ve středisku ochranovské Diakonie došlo k prvnímu překvapení, nečekanému, ale o to milejšímu setkání s Christophem a Doris Waasovými.

Posilnění obědem jsme se vypravili do provozovny na výrobu herrnhutských hvězd. Přímo v areálu se konal podzimní řemeslný trh s příjemnou atmosférou

a vzduchem prosyceným různými vůněmi sladkých dobrot, perníku, punče, moštu, kávy a také voňavých uzenin. Pro své blízké, kteří zůstali doma, jsme si z bohaté nabídky vybrali a nakoupili mnohé drobnosti pro radost.

Později odpoledne jsme ještě stihli zajít do 2 km vzdáleného Berthelsdorfu, kde se nachází Zinzendorfův zámek. Ještě před pár lety to byla zchátralá budova

s pobořenými hospodářskými objekty kolem a se zákazem vstupu. Nyní je zámek přístupný a s respektem k historii opravený. Z hospodářských budov je obnovena sýpka a konírna, ostatní budovy na větší opravy čekají, ale jsou alespoň provizorně zajištěny, aby objekty dál nechátraly.

Každý z nás potřeboval trochu odpočinku, proto jsme po návratu na hotel měli před večerí chvíli pro sebe. Na 19 hodinu jsme se pak vypravili na Singstunde – hodinu zpěvu ve Sborovém sále, kde jsme poprvé slyšeli rozeznit krásné varhany.

Další velice milé překvapení nás čekalo večer na hotelu, kdy jsme se sešli v klubové místnosti, abychom při kytáře chválili Pána zpěvem a kde se k nám přidali pastor Brian Dixon s manželkou ze sboru Emmaus Moravian Church z Pennsylvánie z USA.

V neděli ráno nám před snídaní zahrála žesťová kapela, která spustila hru přímo na parkovišti hotelu, a potom nás doprovázela i v kostele. Ve stejném termínu probíhalo v Ochranově setkání kantorů ze saských sborů, proto byl po bohoslužbách připraven výklad o opravených Schusterových varhanách. Mužská část naší skupiny si tuto příležitost nenechala ujít, druhá část výpravy zvolila návštěvu hřbitova a rozhledny na Hutbergu s výkladem našich dvou průvodkyň, německých sester Elisy a Christiane.

Ještě před odjezdem jsme se vrátili do Berthelsdorfu, navštívit luterský kostel, kde došlo 13. 8. 1727 při slavení požehnané Večeře Páně k usmíření a následně k obnovení Jednoty bratrské.

Cesta do Ochranova byla pro všechny zúčastněné velkým povzbuzením – historií, současností a především společenstvím.

(Helena Hájková a Jana Nejmanová)

Rozsvícení adventní hvězdy v Jablonci nad Nisou

Už mnoho let rozsvěcíme v sobotu před první adventní nedělí velkou venkovní ochranovskou adventní hvězdu. Předchází tomu více či méně dobrodružné sestavování a zavěšování hvězdy. Potom se sejdeme ke zpívání, povídání a pohoštění. Venku rozsvítíme hvězdu. A pak se přesuneme do modlitebny. Zpíváním nás provází malý zpěvníček s písněmi o adventu a hvězdě. Tak zpíváme například písničku o tom, že „hvězda jitřní spanilá, svítí, aby těšila, ty kdo chtějí žít naději“. Jiná píseň zase zve k akci: „Vstávej, pojď za tou hvězdou!“ Ale zpíváme třeba taky rozvernou písničku Hovada Boží od skupiny Jablkoň o adventním shonu, popisující kterák různá zvířátka spěchají tam, „kde svítí hvězda nad hypermarketem“. Každý rok si s dětmi zopakujeme, co víme o adventu, hvězdě betlémské i o té naší konkrétní ochranovské hvězdě. Načež ještě společně posedíme při něčem dobrém na zub. Tak to bylo i v tomto adventu. Pozvání přijali i dvě děti a dva dospělí mimo naše malé společenství, za což jsme velmi vděční. Sestra Votrubicová upekla dětem perníkový stojánek na svíčku, čímž navázala na svou maminku, která pekla mnoho let takové svíčky na Vánoce pro děti v Potštejně. Opět jsme si připomněli úžasnou zvěst, že Pán Ježíš je jasná hvězda jitřní, světlo světa, které nám ve tmách svítí a tma je nepohltí.

(D. Oupická)

Železný Brod

K novinkám kolem kino-varhan v Železném Brodě

Asi mnozí z vás zaznamenali měnící se situaci ohledně našich kino-varhan, které až dodnes zdobí velký sál sborového domu Jednoty bratrské v Železném Brodě. Původně jsme jednali o jejich přesunu, právě kvůli chystaným opravám podlahy ve velkém sále, ale pak jsme našli možnost získat příspěvek na jejich opravu z projektu Interreg. Ten se zatím odsouvá, ale plán na opravu našich kino-varhan zůstává.

V současné době jednáme o několika fázích. A v nejbližší době také chystáme otevřít zvláštní účet pro dary na jejich opravu. Přispívat však můžete už teď dary na náš běžný účet: 6640814309/0800.

V neděli 12. 10. jsme v našem sboru oslavili 100 let od otevření sborového domu. Po bohoslužbách zazněl proslov sestry Uhlířové (přinášíme na jiném místě) a konalo se uložení dokumentů ze života sboru i seniorátu do provizorní schránky. Zazněl i pozdrav starosty města.

Odpoledne se konal komorní koncert Adély Ambrušové a Martina Křehnáče. Především nás však potěšila návštěva z Německa, vedena sestrou Ivanou Baum, s účastí br. biskupa Waase. Dostali jsme od nich jabloň, která by měla nést herrnhutská jablíčka a již je také zasazena na hořejší zahradě.

Poděkování

Na posledním konventu Ochranovského seniorátu – Synodu ČMP UF v Železném Brodě železnobrodský sbor vyjádřil zájem o převod modlitebny v Koberovech, kterou využíváme jen jednou za čas, právě na náš sbor. Tento zájem byl mj. podepřen dřívějším zájmem o modlitebnu po sloučení Ochranovského sboru v Koberovech s Ochranovským sborem v Železném Brodě. Jsme rádi, že na letošním konventu byl náš zájem vyslyšen a modlitebna v Koberovech, která až doteď patřila pod Ochranovský seniorát, bude převedena na sbor v Železném Brodě.

Konec roku bude také ozdoben štědrovečerní bohoslužbou v kořenovském kostelíku – Tesařovské kapli. Ta až dodnes náleží Ochranovskému sboru Jednoty bratrské v Tanvaldu. Železnobrodský sbor projevil zájem také o kořenovský kostelík. Vděčně jsme přijali, že jeho převod byl na konventu – Synodu ČMP UF odsouhlasen. Chceme kostelík nadále využívat, k bohoslužbám, ale i k jiným akcím.

Staré videokazety v archivu

V archivu železnobrodského sboru lze mj. najít množství videokazet pořízených br. Květoslavem Plívou, mapujících život sboru i seniorátu v období jeho působení.

Přibližně polovina kazet je již převedena na DVD, druhá polovina se nyní převádí do počítače, ale časem by měla být též k dispozici. Jsou na nich kromě akcí železnobrodského sboru nahrány též akce ze sborů okolních, zkrátka vše, co se br. Plívovi podařilo zachytit. Obsahují též nahrávky pěveckého sboru a obrázky z již zaniklých kazatelských stanic.

(Jan Hrudka)

Sto let sborového domu v Železném Brodě

Vloni jsme si vzpomínkovou výstavou připomenuli 100. výročí položení základního kamene k našemu sborovému domu. Tento základní kámen byl položen 1. 5. 1924. Byl posvěcen modlitbami a vroucím přáním, aby obraz a symbol Beránka, který je umístěn na přední straně kamene, tedy symbol Ježíše Krista, byl základním kamenem života církve a tedy i tohoto sboru. Ti, kteří se budou ve zdech domu shromažďovat jako v příbytku Bohu milém, zde uprostřed společenství bratří a sester naleznou zvěstování Božího slova, živou přítomnost Ježíše Krista a posilu své víry.

Rok po položení základního kamene, roku 1925, těsně před otevřením sborového domu, stavební výbor zhodnotil stav budovy takto: *Všechny práce nejsou ještě dokončeny, ale modlitebna bude zasvěcena k užívání... S krytinou jsme museli čekat, až naše objednávka Eternitu přijde na řadu, protože není prý zásob...* Nyní v nejbližších dnech bude pokryto, takže se již vyhneme nemilému působení dešťů. (JB 1925, č.10-11, s.149)

Dnes se zde scházíme, abychom si připomenuli, že 30. srpna 2025 uplynulo sto let od chvíle, kdy se sborový dům otevřel veřejnosti. Slavnost otevření se tehdy počala v 9 hodin posledním shromážděním v chlapecké škole na náměstí v Žel. Brodě, kde se pět let sbor scházel ke svým bohoslužebným shromážděním. Pak se účastníci odebrali v průvodu ke sborovému domu na Brodci. Tam se konalo první slavnostní shromáždění v nových prostorách. Kázání pronesl br. kazatel Jindřich Schiller.

V úvodním pozdravu oslovil shromážděné těmito slovy: *Den, kdy křesťanský sbor slavnostně vchází do svého prvního sborového domu, kdy se poprvé shromažďuje pod vlastní střechou, je jistě den převelice důležitý... A tak se jistě mnozí z nás již ani nemohli dočkat této chvíle, kdy jsme plni vděčnosti vstoupili do této krásné vzdušné modlitebny a kdy srdce naše plésá k Bohu. Tentof jest den, kterýmž vroucí modlitba prosí, aby tento sborový dům Jednoty bratrské v Železném Brodě byl a vždycky zůstal domem, kde by se vždy shromažďoval sbor lidí, kteří hledají a uvědomují si ten nejvzácnější základ, na němž je Jednota bratrská zbudována. A proto jsem vybral k dnešnímu zvěstování evangelia text: „Ježíš Kristus včera i dnes, tentýž jest, i na věky.“ (Žid,13,8).*

V závěru kázání pak kazatel dodal: *Zbudovali jste s pomocí Boží dům krásný a pevný, jenž může přežít staletí, a naše vroucí přání je, aby... tento dům svědčil o naší víře*

v Krista a v moc jeho spasení... aby se v něm zvěstovalo evangelium. A přeji sboru, aby byl otevřeným místem Božího svědectví. (JB 1925, č.1-2, s.1-6)

Přáli jsme si dnes při tomto výročí otevřít schránku v základním kameni a doplnit dokumenty v ní uložené dokumenty soudobými. Doporučení památkové péče nám však kladlo na srdce, abychom se zásahy do budovy posečkali až do chvíle, kdy se započnou práce s rekonstrukcí podlahy v modlitebně, která je plánována na příští rok.

Ohlédněme se nyní za stoletím existence Jednoty bratrské v Železném Brodě.

Sbor Jednoty bratrské v Železném Brodě byl ustanoven v prosinci 1920. V době tzv. "přestupového hnutí" po 1. sv. válce získal stovky nových členů. Na svatodušní neděli v r. 1920, po kázání ve skalách na Kalichu požádalo tehdy 500 lidí o přijetí do Jednoty bratrské. Sborová práce se rozrůstala. Ke konci roku 1925 bylo zapsáno již 2916 členů. Železnobrodský sbor se tak stal největším sborem Jednoty v Čechách a na Moravě a rozhodl se postavit si vlastní sborový dům, pro nějž byl vybrán tento pozemek na Brodci. Sborový dům není dodnes dostavěn podle původních plánů, projektované severní křídlo nebylo možno realizovat pro velké finanční těžkosti.

Kazatelé sboru, kteří ho provázeli, byli do současnosti čtyři:

V letech 1920-1932 zde byl kazatelem bratr Bohumil Vančura, který sbor ustavil a zakotvil ve sborovém domě.

V letech 1932-1972 zde sloužil bratr František Timotheus Petr, jenž vyvedl sbor z těžkých finančních problémů. Za jeho působení byl do věže zavěšen skleněný zvon. Traduje se také, že za 2. sv. války br. Petr ukrýval pod kazatelnou v modlitebně židovského muže uprchlého z transportu. Za jeho působení sbor také získal starší varhany (1953).

Po 2. sv. válce se sbor početně zmenšil, nové politické poměry přinesly odliv vlažnějšího členstva. Vzhledem k velikosti sborového prostoru se zde však odehrávala významná shromáždění a synody celocírkevní povahy, často i s mezinárodním přesahem. Mezi ně patřil slavnostní synod české Jednoty bratrské v r. 1957 pořádaný k jubileu 500 let založení Jednoty. Po prodlevě způsobené válkou se mohl poprvé konat i za účasti německých bratří a obnovených styků s Ochranovem.

V letech 1972-1996 byl kazatelem Miroslav Hloušek. Sbor se otevřel zahraničním návštěvám, nejčastěji německy a anglicky mluvícím. Bylo to poměrně klidné období. Koncem něj se však církev dostala pod tlak charismatického procesu v JB.

V roce 1996 na kazatelské místo přišel Jiří Amos Polma, můj manžel. Nastoupil v době, kdy Jednota procházela krizí. Ta vyvrcholila tím, že synod 1999 vyloučil z církve 9 sborů včetně Železného Brodu. (Sborové budovy si do svého vlastnictví přepsalo ústředí církve a sbory k nim ztratily svá vlastnická práva.) Jednota se rozdělila a vyloučených 9 sborů (Česká misijní provincie UF) se připojilo jako Ochranovský seniorát k ČCE.

V r. 2007 se podařilo sborové domy z charismatických rukou odkoupit zpět do vlastnictví sborů. Celé působení nyní již seniora J. A. Polmy v Železném Brodě bylo charakterizováno úsilím o zachování této necharismatické části JB a dále péčí o růst počtu členů. To se mu zdařilo.

Za víc než dvacetileté působení J. Polmy se sboru nevyhnuly stavební obtíže, způsobené špatnou střešní krytinou. Střechu bylo nutno dvakrát kompletně zcela nově pokrýt. Podařilo se to zdárně dokončit v r. 2016.

J. Polma zemřel v r. 2018 a sbor byl až do r. 2023 bez kazatele.

V r. 2019 se sbor Železný Brod spojil se sborem v Koberovech, s kterým ho pojily dlouhodobé aktivity i společná shromáždění. Sbor Koberovy byl od smrti svého posledního kazatele V. Kačera bez duchovního správce a ubývalo mu členů i sil.

Dnes sbor čítá 200 členů, z toho aktivních 40. Žijeme s vědomím, že zde máme své místo a některé naše aktivity se staly tradiční součástí městského kalendáře. Patří k nim ekumenické shromáždění na Kalichu u Besedic u příležitosti památného dne J. Husa, „Noční Kalich“ v noci ve skalách, „Živý betlém“, Advent – Rozsvícení adventní hvězdy na věži modlitebny, slavení velikonočního „Hodu beránka“, velikonoční připomínání vzkříšení na hřbitově, Noc kostelů, a další.

Životem našeho sboru prošlo za sto let mnoho lidí. Někteří s ním spojili celý život. Byli zde pokřtěni, konfirmováni, slavili zde svatbu, křtili děti a na konec se s nimi rodiny loučily při smutečním rozloučení. Jiní zde zažili kratší či delší část svého života. Sbor sloužil nejen svým členům, ale i městu tak, jak bylo třeba. Zkrátka nebyl a ani není uzavřenou skupinou, patří k městu Železný Brod, jeho dveře jsou otevřeny všem.

Symbolické je to, co formulovali jednou v zimě zdravotničtí záchranáři: „...podle kostela pod hvězdou (ochranovskou) se dá dobře orientovat“.

Konečně po pěti letech bez kazatele nastoupil v říjnu 2023 do sboru kazatel nový – Jan Hrudka. To nám přineslo radost i novou naději do budoucnosti. Věříme, že jsme v Božích rukách a vyhlížíme budoucnost beze strachu a s novými očekáváními.

(z proslovu sestry Jany Uhlířové-Polmové, redakčně kráceno)

Rovensko

Ke kříži a zpátky – cesta smířování

Zdá se, že akt smířování a stav smíření silně souvisí s podzimem, jako s dobou, kdy se živáčkovo okolo nás ukládají ke spánku, z něhož se na jaře něco probudí a něco ne. Otázky, na kterých v létě záleželo až do hrdel a statků, se najednou zdají být méně důležité, jiné věci naopak stoupají v kurzu. Tak jako strom pouští plody a listí,

i my se snažíme pustit to, co je neudržitelné, a trochu doufáme, že z toho kompostu věcí popadaných okolo nás na jaře vzejde něco nového, že vyraší proutek. To nové, oč v tuhle chvíli jde, a co dušičkovým časem a Adventem neviditelně přichází. Něco se uzavřelo, a dveře, které se možná jednou otevrou, zatím smíme jen tušit někde vpředu.

Takovým úvahám se letos o třetím říjnovém víkendu dařilo v Rovensku pod Troskami. V pátek 17. října k nám dorazil básník Petr Borkovec, jak bylo na stránkách NBL inzerováno. Od půl páté četl své verše a prózy a pak on i jeho paní vzali díl na nedělních bohoslužbách a jiném sborovém dění, jehož podobu o onom víkendu určila především přítomnost početné návštěvy z našeho partnerského sboru v Drážďanech.

Sestra Benigna Carstens, která tuto výpravu vedla v roli farářky, naposledy před svým odchodem do penze, dorazila spolu s bratrem Karlem Bankmannem jako první a zúčastnila se již pátečního čtení poezie. Nakonec ta drážďanská návštěva čítala jedenáct hostů, ubytovaných dílem v penzionu na náměstí, dílem ve sborovém domě, pod novou střechou, vybudovanou i z drážďanských sbírek a finančních darů. Organizace té návštěvy byla trochu hektická a zřetelně se při ní ukázaly hranice našich možností, nakonec se ale snad podařilo uspořádat vše ke všeobecné spokojenosti. A poznání vlastních limitů je vždycky dobrá věc. Veliké díky opět patří všem sestřám z rovenského sboru, zejména (v abecedním pořadí) Janě Dytrychové, Květě Fišerové, Janě Harms, Alžbětě Jaluškové, Věře Podobské a Ireně Votočkové, za veškerou práci na obcerstvení a ve sborovém domě.

Součástí nedělní bohoslužby bylo česko-německé kázání opřené o Jakubovu epistolu, dramatizovaný dialog mezi velkými postavami reformace o vztahu víry a skutků v tomto biblickém textu, i poděkování sestře Benigně za dlouholetou službu, jež vedla sestra Jana Uhlířová s železnobrodskou delegací. Poté jsme se vydali ke kříži smíření na místě masakru německých válečných zajatců a civilistů 10. května 1945 (o tom kříži už se psalo v NBL 2021/2). Tam se děla krátká bohoslužba, při které sestra Benigna posloužila kázáním a Petr Borkovec biblickým čtením. Následující hovory o odpuštění a smíření ukázaly znovu, jak obtížná cesta za jakýmkoli smířením s kýmkoli obvykle bývá, a jakou roli v ní vždy hraje osobní situace a místní zakotvenost osob, které se smířují. Tedy: jakou roli hrají ty pokoje a dvorky, intimní prostory a rodinné historie. Zjistili jsme, že při práci smíření nelze nic zobecňovat, nic nelze ordinovat zvenčí, člověkem, který nezažil a nechápe. To, co funguje na jednom místě, na jiném žalostně selhává. Lidé berou na té práci díl jako jednotlivci, kteří ve své křivdě nesou váhu těžknoucího světa v celé její neúnosnosti. Odhodit ji nelze. Kolektivní smíření může tížit podobně jako kolektivní vina.

Bratr Aleš Wrana, spirituál Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci, který na web Evangnet.cz v poslední době přispívá podnětnými texty o kazatel-

ských klišé, věnoval nedávný díl toho nepravidelného seriálu „katastrofičnosti“, to znamená tomu, když kazatelé po dlouhém výčtu béd, k němuž člověka svádí stav světa i některé frekventované adventní perikopy, připojí jen kratičký ocásek o Kristu a o naději, jako když se za televizní zprávy plné zvěstí o válkách přilepí záběr na lašující štěňata.

Prokládám psaní této zprávy četbou jeho textu a uvědomuji si, kolik slov o temnotách a strachu zní i v našem sboru. Cesta podzimem směrem k Vánocům mívá v posledních letech čím dál víc povahu těch televizních zpráv. Jak zabránit tomu, abychom s evangeliem zacházeli jako s tím štěnětem v televizi – roztomilým, hebkým a bezmocným?

Je jasné, že se na nás rítí různé hrůzy a je jasné, že Ježíš Kristus má moc pozvednout nás z nich a pozvat nás k naději a k dobrým koncům bez ohledu na ně. To jsou jistoty, dvě strany křesťanské skutečnosti. V diskusi pod zmíněným článkem bratr Wřana doplnil, že naším úkolem zůstává neustálé hledání středního bodu, oslího můstku anebo spíš mostu Beránkova, který nám umožní obě strany spojit a navzájem vyladit tak, aby naděje převážila. Díky třetímu říjnovému vikendu jsme si mohli uvědomit, že takovým středním bodem může být i okamžik pohledu na motýlí kuklu. Kukla vypadá jako kamínek, jako nevábny vývržek nějakého jiného živého tvora, a on se z ní po naplnění času vydere motýl. Mávne křídly a svět jako by se proměnil. Objeví se jiskra společenství, která může na chvíli zřetelně zasvitnout i v blátě či pod umělými slunci pouličních lamp. Okamžik po nádechu, v němž jsme si jisti, že dosud žijeme, trváme, a že za chvíli jistě vydechneme. Možná do výkřiku, možná do úlevného pláče. Anebo ve slovech modlitby k Tomu, který jediný nám může dát sílu ke smíření.

(mj)

Bohumil Hrabal podruhé a v kontrapunktu

Když profesor Pavel Hošek na jaře v rovenském sboru hovořil o křesťanských aspektech tvorby Bohumila Hrabala, bratr Jiří Šťastný při diskusi prohlásil, že tři jedničky letošního stého jedenáctého výročí Hrabalova narození jsou mnohem důležitější a hezčí než placatá desítka toho loňského. Ve sboru jsme došli k témuž názoru, pokračovali jsme v připomínání spisovatele a na pátek 7. listopadu jsme pozvali docenta Jakuba Česku z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, jehož pojetí člověka a jeho díla zaznělo jako protitón k Hoškovu evangeliu podle Hrabala.

Česka v rovenské modlitebně hovořil o temných textech, často se vracel k motivu sebevraždy, který prochází Hrabalovo dílo od začátku a který vrhá stín i na jeho smrt. Opakovalo se gesto marného hledání nějaké nesporné naděje, na straně spisovatele i přednášejícího. Česka sahal do Hrabala a my jsme při naslouchání a diskusích sahalí do svých stínů. Celý ten večer se u kávy a občerstvení protáhl a byl velmi při-

nosný. Vykoupal nás ve tmě, ale i to je očista, již je třeba podstupovat. Všichni jsme do sebe vkroucení žebráci, jak by řekl Luther. Obvykle si jeden před druhým nasazujeme masky – jistoty, veselí, anebo spravedlivého hněvu. V listopadovém večeru v Rovensku pár takových masek spadlo, především maska na tváři prý duchovně projasněného, anebo dokonce „idylického“ spisovatele. Spatřili jsme záblesk tváře vespod. Ejhle, člověk vzpínající se a opět klesající.

Ve dvojici přednášek, té Hoškově a té Češkově, se podle mého soudu zrcadlí i přínos, který mohou podobné „světské“ akce pro sbor jakožto společenství křesťanů a ke Kristu spějících bytostí mít. Bohumil Hrabal je spisovatelem velmi „českým“, leckdo se k němu hlásí, třeba proto, že ho nečetl, ale shlédl některý z Menzelových filmů, anebo jen někde viděl fotografii starého muže u piva a ten kulatý obličej mu přišel sympatický. Bratr Tomáš Molnár v „desateru pro sbory“, sepsaném s výhledem ke sloučení Hradeckého, Libereckého a toho našeho seniorátu do jednoho společenství, píše o tom, že kulturní akce ve sborech mají být branou, která vede k hlubším slovům, ne cílem snahy. Ve staršovstvu to cítíme podobně – a Bohumila Hrabala vnímáme jako velmi užitečnou „bránu pro ty, kdo by jinak do kostela nepřišli“ podle Molnárova výměru. A navíc jako háček, zachycující a do hlubin táhnoucí příchozí i členstvo sboru, lidi vnější i vnitřní. Pavel Hošek nám ukázal, že tohoto spisovatele lze číst křesťansky. Jakub Češka pak svým smrtným, do určité míry jobovským čtením ukázal, že nás bez ohledu na spisovatele může zachránit jen nějaký bůh – Bůh vykupitel a zastánce, stojící nad prachem. Jemu buď sláva a díky za to, že jsme směli tento kontrapunkt zakusit.

Recenze na knížku Pavla Hoška *Evangelium podle Bohumila Hrabala* vyšla v NBL 2024/4 (a bylo v ní chybně uvedeno, že jsme v roce 2024 oslavili devadesáté výročí Hrabalova narození). Jakub Češka věnoval spisovateli monografii *Bohumil Hrabal: autor v množném čísle* (Brno: Host, 2018). Texty Hoška i Češky vystupují pospolu v nové kolektivní publikaci *Bohumil Hrabal neidylický* (Dolní Břežany: Scriptorium, 2025).

Rovenský vánoční provoz

Na čtvrtou adventní neděli uspořádáme v Rovensku pod Troskami od 14 hodin obvyklou vánoční besídku, kterou se letos pokusíme ještě trochu více pootevřít pro dospělé i děti všeho věku. Vedle virtuozních experimentů našeho varhaníka Františka Jaroše a vystoupení bratra Vojtěcha Tomáška s houslemi zazní vybraná čtení z Písma i z krásné literatury – a pokud bude někdo z příchozích chtít přednést nebo přečíst něco sobě drahého, může dostat prostor.

Na Boží hod vánoční budeme již v tradičním čase slavit Večeři Páně, o první neděli po Vánocích proběhnou obvyklé bohoslužby, na Nový rok se opět sejdem k Večeři Páně, při níž bude sloužit sestra emeritní farářka Hana Jalušková. Toho dne

budeme rovněž losovat Ochranovská hesla, která nás všechny doprovodí do roku 2026.

I pro nový rok doufáme v Boží lásku k nám, která se o Vánocích ukazuje v nejrůznějších chlévech včetně toho našeho. Ke všemu, co se u nás s Boží pomocí o Vánocích a na přelomu občanských let chystá, srdečně zveme. A těšíme se, že v rovenské modlitebně opět při každé vánoční příležitosti sejde jiné živé společenství lidí příšedších z různých sborů, církví i situací.

Stále platí, že podrobnější informace o plánovaných akcích včetně plakátů jsou k dispozici na webu <https://rovensko.evangelnet.cz>

-mj-

zprávy

Kunvald - Domek Na Sboru

V průběhu podzimu vyústila jednání o dalším využití kunvaldského historického domku do rozhodnutí domek prodat. Domek, ve kterém je expozice o dějinách Jednoty, vyžaduje poměrně velké náklady na údržbu, opravy a provoz. V rámci církve se nenašel nikdo, kdo by je byl ochoten a schopen dále nést a objekt (památkově chráněný) využívat.

Proto byla dojednána a uzavřena smlouva mezi církví a pardubickým krajem, že se domek stane majetkem kraje, který jej dá to správě regionálního muzea. V domku bude i nadále expozice o dějinách české reformace a spravovat ji bude městské muzeum v Žamberku.

Knihkupectví Kalich mění provozovatele

Kdo čtete časopis Český bratr, mohli jste si přečíst v listopadovém čísle, že evangelické knihkupectví v Jungmannově ulici, které jsme po generace vnímali jako „naše“, změní od příštího roku provozovatele.

Synodní rada vybírala nového nájemce, protože se nedomluvila s nakladatelstvím Kalich na podmínkách dalšího provozování. Knihkupectví tedy bude po Novém roce na čas zavřeno a v rekonstrukci před novým otevřením.

vánoce na horách?

Ochranovský sbor při ČCE v Železném Brodě
Vás srdečně zve na

Štědrovečerní bohoslužbu

ve středu 24. 12. 2025
v 16 hodin

Tesařovská kaple v Kořenově

Bohoslužbu povede
kazatel Jan Hrudka

www.jbzb.cz

Zde můžete přispět na obnovu kostelíka ➡